

01.01.2016 - 31.12.2016

Sangaste valla 2016. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne

Aruandekohustislase nimetus: SANGASTE VALLAVALITSUS

Registrikood: 75015752

Aadress: Valga mnt 7 Sangaste alevik Sangaste vald Valgamaa 67013

Telefon: 766 8040

E-post: sangaste@sangastevv.ee

Interneti kodulehekülg: www.sangaste.ee

Vallavanem: Kaido Tamberg

Audiitor: OÜ Loodi Finantsid

Vallavanem Kaido Tamberg (allkirjastatud digitaalselt)

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	9
Konsolideeritud bilanss	9
Konsolideeritud tulemiaruanne	10
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	11
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	12
Eelarve täitmise aruanne	12
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad.....	14
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused	14
Lisa 2. Raha ja selle ekvivalendid	18
Lisa 3. Maksud, lõivud, trahvid.....	18
Lisa 4. Muud nõuded ja ettemaksed	19
Lisa 5. Osalused	20
Lisa 6. Kinnisvarainvesteeringud	22
Lisa 7. Materiaalne ja immateriaalne põhivara	23
Lisa 8. Muud võlad ja ettemaksed.....	25
Lisa 9. Tingimuslikud varad ja kohustised.....	25
Lisa 10. Laenukohustised	26
Lisa 11. Tulud kaupade ja teenuste müügist	28
Lisa 12. Saadud toetused	28
Lisa 13. Muud tegevustulud	29
Lisa 14. Antud toetused.....	30
Lisa 15. Tööjõukulud	31
Lisa 16. Muud tegevuskulud	32
Lisa 17. Tehingud seotud osapooltega	33
Lisa 18. Bilansipäevajärgsed sündmused	34
Lisa 19. Vallavalitsuse konsolideerimata aruanded	35
Lisa 20. Selgitused eelarve täitmise aruandele.....	38
MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI	40

TEGEVUSARUANNE

Sangaste vald on omavalitsusüksus, mille täitevorganiks on Sangaste Vallavalitsus. Tulenevalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest on omavalitsusüksuse ülesandeks korraldada vallas sotsiaalabi ja sotsiaalteenuseid, vanurite hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, territoriaalplaneerimist, vallasest ühistransporti ja valla teede korrashoidu, kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita.

Sangaste valla pindala on 144,7 km², elanike arv seisuga 31.12.2016. a on 1290, külasid 13, alevikke 1. Sangaste valla suuremad asulad on Sangaste alevik (205 elanikku) ja Keeni küla (298 elanikku). Naabervaldadeks on Tõlliste vald, Õru vald, Urvaste vald ja Otepää vald.

Sangaste valla asutused

Sangaste vallas pakub põhiharidust Keeni Põhikool (2016/2017 õppeaastal 98 õpilast), alusharidust Keeni Põhikooli lasteaia osa - lasteaed Kratila – Keeni külas (1 rühm 12 lapsega) ja Sangaste alevikus (2 rühma 36 lapsega). Seltsitegevust pakub Sangaste alevikus asuv seltsimaja, Keeni Põhikool ning Keeni Noortekeskus. Sangaste vallas tegutsevad Sangaste ja Keeni Raamatukogu.

Sangaste valla konsolideerimisgrupp

MTÜ Sangaste Asundused

Sangaste vald oli MTÜ Sangaste Asundused liige alates juunist 2011 valitseva mõjuga kuni 31.12.2015, teiseks liikmeks oli OÜ Sanva.

MTÜ Sangaste Asundused konsolideeriti rida-realt meetodil Sangaste Valla aastaaruandes, kuna vastavalt kehtinud põhikirjale ühingu lõpetamise korral oleks tulnud pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist allesjäänud vara täielikult üle Sangaste vallale.

Vastavalt ühingu liikmete 25.4.2014 toimunud üldkoosoleku otsusele registreeriti 15.07.2016 seisuga mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris põhikirja muudatus, mille kohaselt ühingu lõpetamise korral läheb pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist allesjäänud vara üle üldkoosoleku otsusega määratud õigustatud isikule.

Alates 01.01.2016 t ei konsolideerita enam MTÜ Sangaste Asundused finantsandmeid.

2016.a valiti uus juhatuse liige ning liikmete nimekiri täienes kahe uue liikmega.

Liikmed seisuga 31.12.2016.a on:

- SA Sangaste Loss
- OÜ Sanva
- Sangaste Vallavalitsus
- Ühismajandamise OÜ

MTÜ Sangaste Asundused tuludeks 2016. aastal oli 14 987 eurot ja kuludeks 3 560 eurot. 2016. aasta tulem oli 11 048 eurot.

OÜ Sangaste Mõis

25. märtsil 2015. a asutati Sangaste Mõis OÜ osakapitaliga 1 400 000 eurot. Osatüingu kavandatavaks tegevusalaks on enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus (Sangaste mõiskompleksi arendamine ja haldamine). Osakapital jaguneb asutajate vahel järgmiselt:

- 51% osakapitalist Sangaste Vallavalitsus (osa eest tasus vald mitterahalise sissemaksega ning selle esemeks oli kinnistuga aadressil Sangaste loss (sh järgmised ehitused: lossihoone, katlamaja, ait-kuivati ja veetorn), Lossiküla kokku väärtusega 714 000 eurot)
- 19% osakapitalist OÜ Lossihaldus (tasus osa eest Sangaste lossi tehtud investeeringutega kokku väärtuses 266 000 eurot)
- 15% osakapitalist SA Sangaste Loss (tasus osa eest Sangaste lossi tehtud investeeringutega kokku väärtuses 210 000 eurot) ja
- 15% osakapitalist OÜ SMK Invest (tasus 210 000 eurose nimiväärtusega osa eest rahalise sissemaksega ülekursiga kokku 300 000 eurot- ülekurs kokku 90 000 eurot, sh vallavalitsuse osa 51% ehk 45 900 eurot kajastati konsolideerimisel netovara suurenemisena).

Seega on tegemist valla valitseva mõju all oleva majandusüksusega ning konsolideeritakse rida-realt meetodil.

29.04.2008 sõlmitud vara tasuta kasutamise lepinguga andis Sangaste vald SA Sangaste Loss kasutusse Sangaste valla omandis oleva Lossiküla külas asuva Sangaste lossi kinnistu. 11.03.2015 sõlmitud kinnistu mitterahaliseks sissemakseks üleandmise lepinguga andis Sangaste vald asutamisel olevale OÜ-le Sangaste Mõis üle Lossiküla külas asuva Sangaste lossi kinnistu omandi. 23.03.2015 kinnistusraamatusse tehtud kandega läks Sangaste lossi kinnistu omand üle OÜ-le Sangaste Mõis. Kinnistu võõrandamise tõttu läksid vara tasuta kasutamise lepingust tulenevalt Sangaste lossi kinnistu omaniku õigused ja kohustised Sangaste vallalt üle OÜ-le Sangaste Mõis 23.03.2015 seisuga vastavalt võlaõigussedause §-le 291 lg 1.

2015.aastal soetati 290 000 euro eest OÜ-lt Rasina Lossiküla kinnistu kõrvalkinnistu Lossihalduse, mille suuruseks on 43 230 m² ning millel painevad järgmised ehitusregistris registreeritud ehitised: ringhoone-tallid, tõllakuur, elamu-muuseum-töökoda, lossiaed, valitsejamaja, kollane National Geographicu aken koos infotahvliga. Nimetatud soetus teostati eesmärgiga arendada ettevõtlust Sangaste piirkonnas ja EL fondide toetuste toel ehitada välja ringhoone-tallidest külastuskeskus peredele (hoone on üks suuremaid Sangaste mõisakompleksi osi ja asub lossist ca 100 m kaugusel). EAS tegi 24.08.2016 positiivse otsuse Sangaste lossimõisakompleksi koosseisus oleva ringhoone tallide renoveerimise projekti „Mõisaajastu leiutiste külastuskeskuse „Avasta ja imesta!“ rahastamiseks meetme „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ raames. Projekti kogumaksumus on 2 353 599 eurot, millest omafinantseering moodustab 353 040 eurot ning saadav toetus 2 000 559 eurot. 2017.a I pa-l toimub hoone projekteerimine koos sisekujunduse ja ekspositsiooni kavandamisega. 2017.a lõppu on planeeritud ehitustööde ja omaniku järelevalve hanked, 2018.a toimub ehitus ja ekspositsiooni koostamine. Objekti valmimine on planeeritud 2019 aasta I poolde.

2016. a toimus küll majandustegevus, kuid müügitulu ei teenitud. Kulutused tehti tulevase Mõisa kompleksi arendusse, mis kajastuvad pooleli olevate lõpetamata põhivarade all.

Osanike 15.04.2016 otsuse põhjal suurendati 2016. a osakapitali 70 000 euro võrra – täiendav osakapital on 100% sisse makstud 2016. a., sh :

- Sangaste Vallavalitsus tasus 35 700 eurot
- OÜ Lossihalduse tasus 13 300 eurot
- OÜ SMK Invest tasus 10 500 eurot
- SA Sangaste Loss tasus 10 500 eurot

Sissemakstud osakapitali maksed kajastuvad konsolideeritud aruandes kohustisena vähemusosanike vastu summas 34 300 eurot.

Vastavalt Äriseadustiku § 196 lg 3 peab juhatus esitama avalduse osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks kuu kuu jooksul osakapitali suurendamise otsuse vastuvõtmisest. Nimetatud toiming on käesoleva aruande koostamise hetkeks tegemata. 20.06.2017 seisuga on dokumendid äriregistrisse esitatud.

OÜ Sangaste Mõis osanike üldkoosolek 3.augustil 2016 on Sangaste mõisakompleksi investeerimisprojektide võimaliku täiendava finantseerimise vajadusega seoses otsustanud suurendada osakapitali olemasolevate osade nimiväärtuse suurendamise teel kuni 1 000 000 euro võrra 2017. - 2018. aastal, sõltuvalt teiste võimalike finantseerimisallikate selgumisest. Sangaste valla osa sellest võib see ulatuda kuni 510 000 euroni. Selleks, et vald ei peaks tegelema omaosaluse finantseerimise ja mõisakompleksi aktiivse arendamisega on vallavolikogu oma 18.10.2016 otsuses otsustanud otstarbekas võõrandada OÜ Sangaste Mõis vallale kuuluv osa valla osalusega mittetulundusühingule Sangaste Asundused hinnaga 714 000 eurot. Nimetatud volikogu otsust Sangaste Mõisa OÜ osade võõrandamise kohta ei ole aruande koostamise hetkeks rakendatud ning otsus läheb üle vaatamisele august 2017 lõpus.

VALLA TEGEVUS

Sangaste valla tegevuse aluseks on arengukava, mille alusel koostatakse vallaeelarve. Eelarve võeti vallavolikogu poolt vastu 11. veebruaril 2016. a tulude mahus 1 370 670 eurot, kulude mahus 1 301 642 eurot. Esimene lisa eelarve võeti vastu 13. septembril 2016. a vallavolikogu määrusega nr 6, milles suurendati tulude mahtu 58 182 eurot ning kulude mahtu 26 182 eurot. Teine lisa eelarve võeti vallavolikogus vastu 15. detsember 2016. a, milles suurendati tulude mahtu 69 868 euro ja kulude mahtu 40 893 euro võrra. Sangaste valla 2016. aasta lõplikuks eelarve mahuks kujunes tulude osas 1 498 720 eurot ja kulude osas 1 368 717 eurot. 2016. aasta lõpu vabaks jäägiks kujunes 52 668 eurot.

2016. aastal töötas vallavalitsuses ja kõikides vallavalitsuse hallatavates asutustes kokku 48 inimest, sealhulgas vallavalitsuse ametnikke 5, vallavalitsuse töötajaid 9, haridustöötajaid (sh lasteaia osa) 34. Kokku moodustasid 2016 aasta tööjõukulud 704 257 eurot.

Erisoodustuse maksudega maksustati haridustöötajate (Keeni Põhikooli kahe õpetaja) õppelaenude kustutamine summas 1 689 eurot.

Konsolideerimisgrupi tähtsamad finantsnäitajad

Eurodes

	2016.a.	2015.a.	2014.a.	2013.a.	2012.a.
Bilansi näitajad					
Varad aasta lõpus	3 610 800	3 974 930	3 692 624	3 809 827	3 293 767
Kohustised aasta lõpus	511 873	700 899	1 054 055	1 234 326	916 628
Laenud aasta lõpus	366 613	601 116	801 202	736 413	592 493
Netovara aasta lõpus	3 098 927	3 274 031	2 638 569	2 575 502	2 377 139
Tulemiaruaude näitajad					
Tegevustulud	1 531 586	1 702 578	1 990 727	1 826 065	1 652 253
<i>sh.saadud toetused</i>	697 831	634 374	976 510	907 949	767 728
Tegevuskulud	1 606 769	1 833 948	1 913 940	1 614 915	1 548 440
Tulem	-48 019	-141 739	61 757	198 362	103 813
Rahavoo aruaude näitajad					
Tagasimakstud laenud	138 809	209 987	140 034	101 095	80 041
Muud näitajad					
Likviidsus (raha / lühiajalised kohustised; kordades)	0,26	0,13	0,04	0,03	0,03
Lühiajaline maksevõime (käibevara / lühiajalised kohustised; kordades)	0,64	0,39	0,33	0,23	0,38
Kohustiste osakaal varadest %	14,18	17,6	28,5	32	28
Laenukohustiste osakaal varadest %	10,15	15,1	21,7	19	18
Piirmäärade täitmine konsolideeritud näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem	129 573	296 863	225 505	201 409	103 813
Netovõlakoormus	306 120	563 238	812 284	739 724	581 872
Piirmäärade täitmine konsolideerimata näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem	134 145	268 562	197 597	139 021	119 575
Netovõlakoormus	321 246	467 753	698 780	664 276	482 381

*Põhitegevuse tulem – põhitegevuse tulude ja kulude vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS §32 lõikele 4 rahandusministri määrusega, piirmäär on vastavalt KOFS §33 null(st. ei tohi olla negatiivne)

** Netovõlakoormus – KOFS §34 alusel arvestatud kohustiste ning KOFS §36 alusel arvestatud likviidsete varade vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS §32 lõikele 4 rahandusministri määrusega, piirmäär 60 põhitegevuse tuludest.

Ülevaade arengukava täitmisest

Sangaste valla arengukava on valla üldine tegevusjuhis aastateks 2016-2021, mis määratleb vallavolikogu ja -valitsuse tegevuse ja eesmärgid ning eesmärkide saavutamiseks vajalikud pika- ja lühemaajalised tegevused.

Ettenähtud suurematest projektidest said ellu viidud:

- Keeni Põhikooli lasteaia mänguväljaku rajamine 9 tuhat eurot käibemaksuga
- Alustati Sangaste lossi territooriumile endise ringatalli varemeile külastuskeskuse ehitamise projekteerimisega, milleks kulus 2016.aastal 49 567 eurot

Suuremad projektid mille teostamine on tegevusaruande koostamise ajal töös:

- Sangaste aleviku puhkeala väljaehitamine, detailplaneeringu koostamine 5000 eurot
- Keeni Põhikooli hoone rekonstrueerimine 415 000
- Tammepargi arendus 42 848 eurot
- Tuletõrjedepoo projekteerimine ja ehitamine 180 000 eurot
- Külastuskeskuse ehitus Sangaste lossi juurde (projekti on kirjeldatud eespool lõigus OÜ Sangaste Mõis)

Peamised tegevusvaldkonnad arengukavas

Haridus

Sangaste vallas tegutseb alates 01.09.2015 ühendharidusasutus Keeni Põhikool koos lasteaia osaga (lasteaed Kratila). Lasteaias käis 2016. aastal 48 last. Sangastes asuvas lasteaias on kaks rühma (aia- ja liitrühm) ning Keeni Põhikooli juures ettevalmistusrühm. Suurematest projektidest sai tehtud Keeni Põhikooli juures ettevalmistusrühma lastemänguväljak koos pallimängude platsiga.

Keeni Põhikoolis käis 2016/2017 õppeaastal 98 last ja 2016. aasta sügisel alustas kooliteed 11 esimese klassi last. Sangaste Vallavalitsus kirjutas projekti Haridus- ja Teadusministeeriumile, kus finantseeriti ettevalmistusrühma laste mänguväljaku rajamist summas 9 000 eurot. SA Archimedes toetas Keeni Põhikooli ERASMUS+ programmi raames projektitoetusega summas 7 050 eurot.

Teed ja transport

Sangaste valla avalikes kasutuses olevate teede pikkus on ca 85 km. Valla teid korrastatakse jooksvalt Rahandusministeeriumi poolt saadavast teede rahast.

Turism

Sangaste vallaeelarvest toetati kiriku klienditeenindaja palgakuludega EELK Sangaste Püha Andrease Kogudust kiriku kui turismiobjekti lahti hoidmisel suveperioodil (juuni - juuli).

Töötud

Eesti Töötukassas registreeritud töötuid oli Sangaste vallas 31.12.2016 seisuga 38 inimest. Pikemaajaliseks eesmärgiks on jätkuvalt töötutega aktiivne tegelemine ja tööhõive suurendamine.

Sotsiaalhoolekanne

Siiä alla kuuluvad eakad, lastega pered ja puudega inimesed.

Valla eelarvest toetatakse iga aasta eakate seltsitegevust, 2016. aastal ca 300 euroga.

Vallavalitsus käib isiklikult õnnitlemas sünnipäeva puhul eakaid, kes saavad vähemalt 95. aastaseks (2016. aastal selliseid isikuid ei olnud).

Sangaste vallas makstakse hooldajatoetust ja täiendavat toetust puudega isikule tema hoolduskulude katteks. Koduhooldusteenuse osutamiseks on sõlmitud leping MTÜ-ga Tugitare, kes vajadusel pakub ka tugiisikuteenust psüühilise puudega isikutele. Käivitatud on omastehooldajate tugirühm.

Alates 2012. aastast makstakse sünnitoetust kahes osas, lapse sündides ja lapse 18 kuu vanuseks saamisel. Nn lusikapeo asemel külastavad volikogu esimees ja vallavanem perekondi nende kodus. Mujal põhikoolides ja gümnaasiumides õppivatele lastele hüvitatakse pool kodu ja kooli vahelistest sõidukuludest. Kui laps on pärit suurperest, hüvitatakse sõidukulud täielikult. Valla eelarvest määratakse vajadusel ühekordseid toetusi, millest suure osa moodustavad toetused Keeni Põhikooli pikapäevarühma toidukulu katteks, ettevalmistusklassis käivate laste kulude katteks (suurperedele on see tasuta) ning lasteaiakulude katteks. Traditsioonilised toetused on ka Keeni Põhikooli lõpetajate toetus, gümnaasiumi lõpetajate toetus ja Keeni Põhikooli 1. klassi astujatele määratav ranitsatoetus. Nii eakad kui kõik valla lapsed kuni põhikooli lõpuni saavad jõulupühade puhul kingiks kommikoti. Alates 2013. aastast hakkas Keeni Põhikool õpilastele pakkuma ka hommikuputru.

Sangaste vald tasub Sangaste Pansionaadis elavate eakate ülalpidamiskuludest puudujääva osa individuaalselt määratud toetusena. 2016. aastal korraldas vallavalitsus ühe isiku matused.

Sangaste valla eelarvest tasuti 2016. a maakonna suurperede peo osalustasu ja sõidukulu peole (tasuta ühisbuss), koostöös Eesti Punase Ristiga toimus kevadine koolivaheajalaager algklassilastele. Toetati ühte peret lapse trennisõidu kulu katmisel.

Riigieelarvest makstakse toimetulekutoetust ja vajaduspõhist peretoetust seaduses määratud reeglite alusel.

Haldusreformist

23.12.2016 tehti Sangaste Vallavolikogus otsus kinnitada Sangaste valla ja Otepää valla ühinemisleping. Nimetatud kohalikud omavalitsusüksused liidetak alates 01.01.2018 Otepää vallaks.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud bilanss

Eurodes

	Lisa	31.12.2016	31.12.2015
Varad		3 610 800	3 974 930
Käibevara		168 818	129 296
Raha	2	67 795	43 332
Maksu-, lõivu- ja tarhvinõuded	3	81 468	71 331
Muud nõuded ja ettemaksed	4	19 555	14 633
Põhivara		3 441 982	3 845 634
Muud nõuded ja ettemaksed	4	170	938
Kinnisvarainvesteeringud	6	1 456 981	1 536 905
Materiaalne põhivara	7	1 984 831	2 305 476
Immateriaalne põhivara	7	0	2 315
Kohustised ja netovara		3 610 800	3 974 930
Kohustised		511 873	700 899
Lühiajalised kohustised		262 151	333 922
Võlad tarnijatele		56 816	67 237
Võlad töövõtjatele		10 140	5 611
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	8	78 304	26 936
Laenukohustised	10	116 891	234 138
Pikaajalised kohustised		249 722	366 977
Laenukohustised	10	249 722	366 977
Netovara		3 098 927	3 274 031
Vähemusosalusele kuuluv netovara		696 300	729 116
Aruandja omanikule kuuluv netovara		2 402 627	2 544 915
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem		2 450 646	2 686 654
Aruandeaasta tulem		-48 019	-141 739

Konsolideeritud tulemiaruanne

Eurodes

	Lisa	2016	2015
Tegevustulud		1 531 586	1 702 578
Maksutulud	3	740 633	685 227
Tulud kaupade ja teenuste müügist	11	80 760	336 113
Saadud toetused	12	697 831	634 374
Muud tegevustulud	13	12 362	46 864
Tegevuskulud		-1 606 769	-1 833 948
Antud toetused	14	-180 338	-74 954
Tööjõukulud	15	-704 257	-730 827
Muud tegevuskulud	16	-502 399	-573 000
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	6,7	-219 775	-455 167
Tegevustulem		-75 183	-131 370
Finantstulud ja -kulud		-5 651	-11 353
Intressikulu	10	-5 654	-11 356
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	2	3	3
Aruandeaasta tulem		-80 834	-142 723
sh aruandja omanikule kuuluv osa tulemist		-48 019	-141 739
sh vähemusosalusele kuuluv osa tulemist		-32 815	-984

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Eurodes

Rahavood põhitegevusest	Lisa	2016	2015
Tegevustulem		-75 183	-131 370
<u>Korrigeerimised:</u>			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	6,7	219 774	455 164
Põhivara soetuse käibemaksukulu	16	4 005	5 761
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	6,7,13	-10 168	-32 695
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks (tulu)	12	-8 856	0
Valitseva mõju kadumisega seotud käibevara- ja kohustiste muutus	5	827	0
Korrigeeritud tegevustulem		130 399	296 860
Põhitegevusega seotud käibevara netomuutus	3,4,5	-9 759	24 132
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus	5,8 ja bilanss	24 967	-63 448
Kokku rahavood põhitegevusest		145 607	257 544
 Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara eest	7	-96 639	-414 186
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	7	77 008	91 200
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	12	8 856	0
Valitseva mõju vähenemisega seotud raha väljaminek	5	-209	0
Laekunud intresse ja muid finantstulusid	2	3	3
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-10 981	-322 983
 Rahavood finantseerimistegevusest			
Tagasi makstud saadud laenu	10	-138 809	-209 987
Arvelduskrediidi muutus	5,10	0	9 900
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	10	-5 654	-11 355
Laekunud sissemaksed osakapitali	5	34 300	300 000
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-110 163	88 558
 Rahavood kokku		24 463	23 119
 Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul		43 332	20 213
Raha ja selle ekvivalentide muutus		24 463	23 119
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	2	67 795	43 332

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

Eurodes

	Lisa	Vähemusosa	Akumuleeritud tulem	Netovara kokku
Saldo 31.12.2014			0	2 638 569
Aruandeaasta tulem			0	-141 739
Põhivara ümberhindlus			0	2 185
Ülekurss	5		0	45 900
Vähemusosale kuuluv osa	5	729 116		0
Saldo 31.12.2015		729 116	2 544 915	3 274 031
Aruandeaasta tulem			0	-48 019
Põhivara ümberhindlus	7		0	2 120
Varade vähenemine seoses valitseva mõju kadumisega	5		0	-96 389
Vähemusosale kuuluv osa	5	-32 815		0
Saldo 31.12.2016		696 301	2 402 627	3 098 928

Eelarve täitmise aruanne

Eurodes

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta ja vastab oma koosseisult konsolideerimata finantsaruannetele (vt lisa 19).

Eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhisel printsiibil ning see ei ole konsolideerimata finantsaruannetega võrreldav (vt ka lisa 1). Eelarve täitmise aruannet selgitab lisa nr 20.

Eelarve täitmise aruanne on esitatud järgmisel leheküljel.

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
Põhitegevuse tulud			
Maksutulud	674 580	731 405	730 511
<i>Füüsilise isiku tulumaks</i>	622 580	679 405	681 746
<i>Maamaks</i>	52 000	52 000	48 765
Tulud kaupade ja teenuste müügist	56 512	79 924	77 996
Saadud toetused tegevuskuludeks	637 078	685 141	688 523
<i>Tasandusfond</i>	192 817	192 817	192 817
<i>Toetusfond</i>	368 606	384 977	387 132
<i>Muud saadud toetused tegevuskuludeks</i>	75 655	107 347	108 574
Muud tegevustulud	2 500	2 250	2 179
Põhitegevuse tulud kokku	1 370 670	1 498 720	1 499 209
Põhitegevuse kulud			
Antud toetused	-130 978	-169 086	-174 730
<i>Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele</i>	-82 833	-92 846	-91 104
<i>Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks</i>	-35 460	-11 417	-12 138
<i>Mittesihtotstarbelised toetused</i>	-12 685	-64 823	-71 488
Muud tegevuskulud	-1 170 664	-1 199 631	-1 170 109
<i>Personalikulud</i>	-689 248	-688 585	-683 701
<i>Majandamiskulud</i>	-467 862	-510 051	-486 386
<i>Muud kulud</i>	-13 554	-995	-22
Põhitegevuse kulud kokku	-1 301 642	-1 368 717	-1 344 839
Põhitegevuse tulem	69 028	130 003	154 370
Investeeringustegevus			
Põhivara müük	64 000	85 944	77 008
Põhivara soetus	-30 794	-42 536	-42 392
Osaluse soetus	0	-35 700	-35 700
Põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimine	9 000	9 000	8 856
Finantstulud	2	2	2
Finantskulud	-7 000	-7 902	-5 654
Investeeringustegevus kokku	35 208	8 808	2 120
Eelarve tulem (ülejääk (+) / puudujääk (-))	104 236	138 811	156 490
Finantseerimistegevus			
Kohustuste tasumine	-104 236	-138 811	-138 809
Finantseerimistegevus kokku	-104 236	-138 811	-138 809
Likviidsete varade muutus	0	0	17 681

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga ja riigieelarve seadusega. Hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele (Euroopa Liidu raamatupidamise direktiivid, rahvusvahelised finantsarvestuse standardid ja rahvusvahelised avaliku sektori raamatupidamise standardid) ning selle põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis esitatud arvestuspõhimõtetele.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Arvestuspõhimõtete ja esitusviisi muutus

Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi muutmise ja tõsteti 2016. aastal põhivara soetusmaksumuse piirmäär 2 000 eurolt 5 000 eurole. Seoses sellega kanti aruandeaastal materiaalse põhivara grupist 5 000 eurost väiksema soetusmaksumusega varaobjektid bilansist välja. Muutuse mõju kajastub aruandeaastal ning edasiulatuvalt. Muutuse mõju aruandeaasta kasumile on -35 854 eurot.

Varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustise eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke.

Nõuded

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, kuid varasematel perioodidel kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõue loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Valitseva ja olulise mõju all olevad üksused

Valitseva mõju korral omab konsolideerimisgrupp üldreeglina üle 50% hääleõigusest vastava üksuse nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis. Olulise mõju all olevaks loetakse üksusi, mille nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis omab konsolideerimisgrupp 20 kuni 50% hääleõigusest.

Osalused konsolideerimata aruannetes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse soetusmaksumuses neid osalusi sihtasutustes, mittetulundusühingutes ja äriühingutes, mille üle aruandekohustuslasel on valitsev mõju. Alla 50%-lisi osalusi sihtasutustes ja mittetulundusühingutes ei kajastata bilansis, vaid need on soetamisel kajastatud kuluna.

Soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingute korral nende omakapital

tervikuna) on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud Sangaste Vallavalitsuse kontrolli all oleva majandusüksuse OÜ Sangaste Mõis (2015.a OÜ Sangaste Mõis ja MTÜ Sangaste Asundused) finantsnäitajad.

Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute tegevus kajastub konsolideeritud aruandes alates valitseva või olulise mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni.

Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud aruannetes liidetud rida-realt meetodil, kusjuures konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maa, hooned ja rajatised), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida konsolideerimisgrupp ega ükski teine avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused) analoogiliselt materiaalse põhivara kajastamisele.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid, mida kasutatakse hinnanguliselt pikema perioodi jooksul kui üks aasta ja mille soetusmaksumus on alates 5 000 eurost (kuni 31.12.2015.a 5000 eurot).

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, liidetakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele. Rekonstrueerimisväljaminekute lisamisel hinnatakse vara järelejäänud kasulikku eluiga ja vajadusel reguleeritakse põhivara kulum normi. Põhivara soetusmaksumus arvatakse kulutused, mis on vajalikud selle kasutuselevõtmiseks, v.a soetusega kaasnevad maksud, lõivud, laenu-, koolitus- ja lähetuskulud, mis kajastatakse kuluna. Põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulum arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle hinnangulisest kasulikust elueast. Kui põhivara koosneb erineva hinnangulise kasuliku elueaga komponentidest, mille soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt hinnata, võetakse komponendid eraldi arvele.

Uue põhivara kulum normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Hooned ja rajatised	2 – 10%
Masinad ja seadmed	10 - 30%
Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika	20 - 40%
Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	20 - 40%

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Ümberhindlus

Aastatel 2003 kuni 2005 oleks tulnud läbi viia kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara ühekordne ümberhindlus, mis tulenes vajadusest võtta arvesse enne 1996. a toimunud hüperinflatsiooni ja korrigeerida varasemaid puudujääke raamatupidamises. Sangaste Vallavalitsuses ei ole nimetatud ümberhindlust teostatud, mh teede osas. Vallavalitsusel on plaanis teostada oluline osa kõnesolevast ümberhindlustest enne haldusreformijärgset kohalike omavalitsusüksuste ühendamist.

Seoses maareformi kestmisega on ümberhindluste kajastamist jätkatud ka peale 2005. a, võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremehetut vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, millel turuhind

puudub, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks jääkasendusmaksumuse meetodit. Maa arvelevõtmiseks kasutatakse maksustamishinda, kui turuhind pole teada. Turuhinna puudumise korral on teistelt avaliku sektori üksustelt saadud põhivara lubatud erandjuhul võtta arvele ka üleandja bilansilises jääkmaksumuses (vt riigi raamatupidamise üldeeskiri § 18).

Renditud varad

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Aruandekohustislane on rentnik.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Aruandekohustislane on rendile andja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksud kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva tekkinud kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad aruandekohustuslase senisest tegevuspraktikast ning mille suurust saab usaldusväärset hinnata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust ja kogemustest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille kohustusena realiseerumise tõenäosus on alla 50%, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Finantskohustised

Finantskohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi, mille korral sihtfinantseerimise andja kontrollib toetuste sihipärasest kasutamist. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist (tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega). Sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse tulemiaruanDES kompenseeritavat kulu ja saadud toetust mõlemal eraldi.

Varade sihtfinantseerimisel võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses ja saadud sihtfinantseerimine kajastatakse samal ajal tuluna.

Tulude arvestus

Kogutud maksude ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu- ja Tolliameti ja Keskkonnaministeeriumi poolt esitatud teatistele teatistele. Kohalike maksude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt esitatud maksudeklaratsioonidele. Lõivutulu kajastatakse lõivuga maksustatud toiminguga päeval ning trahve trahvide määramise päeval. Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruanDES kirjel Muud tegevuskulud. Arendusväljaminekud kajastatakse tekkimise momendil kuluna.

Eelarve täitmine

Eelarve täitmise aruanne on koostatud linnavalitsuse kohta (konsolideerimata) kassapõhiselt, mistõttu selle andmeid ei ole võimalik võrrelda tekkepõhistes konsolideerimata aruannetes (vt lisa 19) kajastatud andmetega. Lisaks kassapõhisest printsibist tulenevatele ajalistele erinevustele on selles kasutusel veel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

- 1) põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaradega tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruandes ei kajastata;
- 2) kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuluna (tekkepõhises aruandes eraldi tulemiaruaande real Muud tegevuskulud).

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse kohaliku omavalitsuse üksuse olulise mõju all olevad majandusüksused, volikogu ja valitsuse liikmed ning hallatavate asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsulteerimisgruppi kuuluvate majandusüksuste juhatuse liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased, pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Lisa 2. Raha ja selle ekvivalendid

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Sularaha	622	574
Arvelduskontod pankades	67 173	42 758
Raha ja selle ekvivalendid kokku	67 795	43 332
	2016	2015
Rahalt ja selle ekvivalentidelt teenitud intressitulu	3	3
Intressitulud kokku	3	3

Lisa 3. Maksud, lõivud, trahvid

Eurodes

A. Maksu-, lõivu ja trahvinõuded

Maksud brutosummas	Lühiajalised nõuded	
	31.12.2016	31.12.2015
Tulumaks	80 202	70 070
Maamaks	757	766
Muud riiklikud maksud (loodusressursside kasutamisest)	509	495
Kokku maksu- ja lõivunõuded	81 468	71 331

B. Maksu- ja lõivutulud

	Lisa	2016	2015
Maksud		740 633	685 227
Tulumaks		691 877	633 215
Maamaks		48 756	52 012
Lõivud	11	1 955	4 914
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud		2 194	2 094
Tasud vee erikasutusest	13	2 175	2 094
Saastetasud	13	19	0
Kokku maksu- ja lõivutulud		744 782	692 235

C. Maksude ettemaksed ja maksukohustised

Maksud brutosummas	Ettemaksed	Võlad	Ettemaksed	Võlad
	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2015
Kinnipeetud tulumaks	0	11 255	0	5 886
Käibemaks	0	0	0	122
Sotsiaalmaks	0	22 674	0	13 034
Töötuskindlustusmaksed	0	1 540	0	868
Kogumispensioni maksed	0	1 259	0	718
Ettemaksukonto jäägid	3 940		848	
Kokku maksude ettemaksed ja maksukohustised	3 940	36 728	848	20 628

Maksude ettemaksete osas vt ka lisa 4 ning maksukohustised osas vt ka lisa 8.

Lisa 4. Muud nõuded ja ettemaksed

Eurodes

	Lühiajalised nõuded		Pikaajalised nõuded	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Nõuded ostjate vastu	8 908	6 434	0	0
<i>Ostjateelt laekumata arved</i>	13 154	23 708	0	0
<i>Ebatõenäoliselt laekuvad arved</i>	-4 246	-17 274	0	0
Nõuded müüdü põhivara eest (vt allpool tabel)	6 707	1 407	170	938
Saamata tegevuskulude sihtfinantseerimine (vt lisa 12)	0	74	0	0
MTA ettemaksukonto jääk	3 940	848	0	0
Ettemakstud sihtfinantseerimine	0	5 870	0	0
Muud nõuded ja ettemaksed	19 555	14 633	170	938

Nõuded põhivara müügist jaotus järelejäänud tähtaja järgi

	Kuni 1 a	1 - 2 a	2 - 3 a	3 - 4 a	4 - 5 a	Üle 5 a	Kokku
Jääk seisuga 31.12.2015	1 407	768	170	0	0	0	2 345
Nõuded põhivara müügist	1 407	768	170	0	0	0	2 345
Jääk seisuga 31.12.2016	6 707	170	0	0	0	0	6 877
Nõuded põhivara müügist	6 707	170	0	0	0	0	6 877

Pikaajaline nõue põhivara müügist on Keeni sovhoosi reformikomisjoni ja eraisiku vahel 04.04.1997 sõlmitud ehitise ostu-müügi lepingu järgsest nõudest eraisiku vastu. Keeni sovhoosi reformikomisjon andis nõude Sangaste Vallavalitsusele. Eraisik tunnistas nõuet tema vastu ja kohustub iga aasta tasuma 768 eurot kuni nõude täieliku tasumiseni.

Lisaks on seisuga 31.12.2016 kajastatud nõue 5 300 eurot müüdü kinnistu eest MTÜ-le Sangaste Vabatahtlik Tuletõrjeühing maksetähtajaga 31.12.2017.

Lisa 5. Osalused

Eurodes

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud valla valitseva mõju all olev MTÜ Sangaste Asundused ja OÜ Sangaste Mõis järgnevad andmed:

Nimetus, aasta	Mõju või osaluse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad			Bilansi näitajad aasta lõpus	
		Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Neto-varad
MTÜ Sangaste Asundused						
2015.a	100%	302 470	-279 762	19 542	193 654	96 389
2016.a	0%	0	0	0	0	0
OÜ Sangaste Mõis						
2015.a	51%	8 000	-10 009	-2 009	1 488 135	1 487 991
2016.a	51%	0	-66 969	-66 969	1 487 292	1 421 022

MTÜ Sangaste Asundused

MTÜ Sangaste Asundused konsolideeriti rida-realt meetodil Sangaste Valla aastaaruandes, kuna vastavalt kehtinud põhikirjale ühingu lõpetamise korral oleks tulened pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamisest allesjäänud vara täielikult üle Sangaste vallale.

Vastavalt ühingu liikmete 25.4.2014 toimunud üldkoosoleku otsusele registreeriti 15.07.2016 seisuga mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris põhikirja muudatus, mille kohaselt ühingu lõpetamise korral läheb pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamisest allesjäänud vara üle üldkoosoleku otsusega määratud õigustatud isikule.

Alates 2016.aastast ei konsolideerita enam MTÜ Sangaste Asundused finantsandmeid. Seoses valitseva mõju kadumisega:

- Vähenesid grupi põhivarad 192 696 euro võrra
- Vähenesid grupi laenuvõlad 95 693 euro võrra
- Vähenes grupi netovara 96 389 euro võrra
- Vähenesid nõuded 749 euro ning võlad 1 571 euro võrra

Valitseva mõju kadumisega seotud rahajäägi väljaminek moodustas 209 eurot.

OÜ Sangaste Mõis

25. märtsil 2015. a asutati Sangaste Mõis OÜ osakapitaliga 1 400 000 eurot. Osahingu kavandatavaks tegevusalaks on enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus (Sangaste mõiskompleksi arendamine ja haldamine). Osakapital jaguneb asutajate vahel järgmiselt:

- 51% osakapitalist Sangaste Vallavalitsus (osa eest tasus vald mitterahalise sissemaksuga ning selle esemeks oli kinnistuga aadressil Sangaste loss (sh järgmised ehitused: lossihoone, katlamaja, ait-kuivati ja veetorn), Lossiküla kokku väärtusega 714 000 eurot)

- 19% osakapitalist OÜ Lossihaldus (tasus osa eest Sangaste lossisi tehtud investeeringutega kokku väärtuses 266 000 eurot)
- 15% osakapitalist SA Sangaste Loss (tasus osa eest Sangaste lossisi tehtud investeeringutega kokku väärtuses 210 000 eurot) ja
- 15% osakapitalist OÜ SMK Invest (tasus 210 000 eurose nimiväärtusega osa eest rahalise sissemaksega ülekursiga kokku 300 000 eurot- ülekurss kokku 90 000 eurot, sh vallavalitsuse osa 51% ehk 45 900 eurot kajastati konsolideerimisel netovara suurenemisena).

Osanike 15.04.2016 otsuse põhjal suurendati 2016. a osakapitali 70 000 euro võrra – täiendav osakapital on 100% sisse makstud 2016. a., sh :

- Sangaste Vallavalitsus tasus 35 700 eurot
- OÜ Lossihalduse tasus 13 300 eurot
- OÜ SMK Invest tasus 10 500 eurot
- SA Sangaste Loss tasus 10 500 eurot

Sissemakstud osakapitali maksed kajastuvad konsolideeritud aruandes kohustisena vähemusosanike vastu summas 34 300 eurot (lisa 8).

Vastavalt Äriseadustiku § 196 lg 3 peab juhatus esitama avalduse osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks kuu kuu jooksul osakapitali suurendamise otsuse vastuvõtmisest. Nimetatud toiming on käesoleva aruande koostamise hetkeks tegemata.

Lisa 6. Kinnisvarainvesteeringud

Eurodes

	Lisa	2016	2015
Soetusmaksumus		1 565 076	240 178
Akumuleeritud kulum		-28 171	-26 336
Jääkväärtus aasta algul		1 536 905	213 842
Üle toodud materiaalse põhivara grupist		0	714 000
Kulum ja allahindlus		-66 143	-156 936
Müüdid		-4 429	0
Alla 5000 eurose soetusmaksumusega vara bilansist väljakandmine seoses ÜE muudatusega		-9 097	0
Üleviimine kinnisvarainvesteeringute grupist materiaalse põhivara gruppi	7	-254	0
Kinnisvara soetus		0	290 000
Saadud mitterahalise sissemaksena	5	0	476 000
Kokku jääkväärtuse muutus		-79 923	1 323 064
Soetusmaksumus		1 546 094	1 565 076
Akumuleeritud kulum		-89 113	-28 171
Jääkväärtus aasta lõpul		1 456 981	1 536 905
		2016	2015
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud rendi- ja üüritulud		2 710	3 665
Kinnisvarainvesteeringute haldamisega seotud kulud	16	9 572	8 124

29.04.2008 sõlmitud vara tasuta kasutamise lepinguga andis Sangaste vald SA Sangaste Loss kasutusse Sangaste valla omandis oleva Lossiküla külas asuva Sangaste lossi kinnistu. 11.03.2015 sõlmitud kinnistu mitterahaliseks sissemaksiks üleandmise lepinguga andis Sangaste vald asutamisel olevale OÜ-le Sangaste Mõis üle Lossiküla külas asuva Sangaste lossi kinnistu omandi. 23.03.2015 kinnistusraamatusse tehtud kandega läks Sangaste lossi kinnistu omand üle OÜ-le Sangaste Mõis. Kinnistu võõrandamise tõttu läksid vara tasuta kasutamise lepingust tulenevalt Sangaste lossi kinnistu omaniku õigused ja kohustised Sangaste vallalt üle OÜ-le Sangaste Mõis 23.03.2015 seisuga vastavalt võlaõigussedause §-le 291 lg 1.

2015.aastal soetati 290 000 euro eest OÜ-lt Rasina Lossiküla kinnistu kõrvalkinnistu Lossihalduse, mille suuruseks on 43 230 m² ning millel painevad järgmised ehitusregistris registreeritud ehitised: ringhoone-tallid, töllakuur, elamu-muuseum-töökoda, lossiaed, valitsejamaja, kollane National Geographicu aken koos infotahvliga. Nimetatud soetus teostati eesmärgiga arendada ettevõtlust Sangaste piirkonnas ja EL fondide toetuste toel ehitada välja ringhoone-tallidest külastuskeskus peredele (hoone on üks suuremaid Sangaste mõisakompleksi osi ja asub lossist ca 100 m kaugusel). EAS tegi positiivse otsuse kõnesoleva projekti rahastamise osas 24.08.2016 (vt täpsemalt lisa 9). Objekti valmimine on planeeritud 2019 aasta I poolde. Valminud objekt on plaanis anda rendile (opereerida).

Aruandeaastal müüdi vallavolikogu otsuste alusel kinnisvarainvesteeringuid müügihinnas 10 200 euro eest. Müügist saadi kasumit 5 771 eurot.

Kasutusrendile antud kinnisvarainvesteeringud 31.12.2016 seisuga

Rentnik	Vara nimetus	Soetusmaksumus	Kulum	Jääkmaksumus	Renditasu kuus	Tähtaeg
Eraisik	Keeni 1-9	16 568	7 180	9 388	37	tähtajatu
Eraisik	Keeni 1-10	16 568	7 180	9 338	46	tähtajatu
Eraisik	Keeni 1-11	16 340	5 609	10 731	37	tähtajatu
Eraisik	Keeni 1-12	16 617	6 743	9 874	32	tähtajatu
SA Sangaste Loss	Sangaste loss	1 190 000	0	1 190 000	0	tähtajatu
KOKKU		1 256 093	26 712	1 229 381	152	

Lisa 7. Materiaalne ja immateriaalne põhivara

A. Materiaalne põhivara

	Lisa	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksud	Kokku
Soetusmaksumus		95 250	2 661 787	254 081	99 084	0	3 110 202
Akumuleeritud kulum		0	-621 087	-164 474	-19 165	0	-804 726
Jääkväärtus 31.12.2015		95 250	2 040 700	89 607	79 919	0	2 305 476
Soetused ja parendused		4 250	12 679	6 000	0	55 911	78 840
Kulum ja allahindlus		0	-79 008	-33 728	-4 410	0	-117 146
Müüdud põhivara soetusmaksumus	13	-63 015	-4 904	0	0	0	-67 919
Müüdud põhivara kulum	13	0	976	0	0	0	976
Mahakantud põhivara soetusmaksumus		0	-15 327	-36 484	-8 608	0	-60 419
Mahakantud vara kulum		0	7 375	20 564	7 406	0	35 345
Ümberhindlused		2 120	0	0	0	0	2 120
Varade vähenemine seoses valitseva mõju kadumisega	5	0	-206 985	0	0	0	-206 985
Varade vähenemisega seotud kulum	5	0	14 289	0	0	0	14 289
Üle toodud kinnisvarainvesteeringutest	6	254	0	0	0	0	254
Kokku liikumine		-56 391	-270 905	-43 648	-5 612	55 911	-320 645
Soetusmaksumus		38 859	2 447 250	223 597	90 476	55 911	2 856 093
Akumuleeritud kulum		0	-677 455	-177 638	-16 169	0	-871 262
Jääkväärtus 31.12.2016		38 859	1 769 795	45 959	74 307	55 911	1 984 831

	Lisa	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksud	Kokku
Soetusmaksumus		128 848	3 951 628	252 143	99 084	0	4 431 703
Akumuleeritud kulum		0	-953 512	-138 788	-14 755	0	-1 107 055
Jääkväärtus 31.12.2014		128 848	2 998 116	113 355	84 329	0	3 324 648
Soetused ja parendused		0	14 359	14 445	0	0	28 804
Kulum ja allahindlus		0	-257 777	-34 953	-4 410	0	-297 140
Müüdud põhivara soetusmaksumus	13	-35 783	0	-5 382	0	0	-41 165
Müüdud põhivara kulum	13	0	0	2 602	0	0	2 602
Mahakantud põhivara soetusmaksumus		0	0	-7 125	0	0	-7 125
Mahakantud vara kulum		0	0	6 665	0	0	6 665
Ümberhindlused		2 185	0	0	0	0	2 185
Üle viidud kinnisvarainvesteeringuteks		0	-1 304 204	0	0	0	-1 304 204
Üle viidud varade kulum		0	590 204	0	0	0	590 204
Muu varade liikumine		0	4	0	0	0	4
Muu varade liikumisega seotud kulum		0	-2	0	0	0	-2
Kokku liikumine		-33 598	-957 414	-23 748	-4 410	0	-1 019 170
Soetusmaksumus		95 250	2 661 787	254 081	99 084	0	3 110 202
Akumuleeritud kulum		0	-621 087	-164 474	-19 165	0	-804 726
Jääkväärtus 31.12.2015		95 250	2 040 700	89 607	79 919	0	2 305 476

Aruandeaasta olulisemad soetused:

- Teehõovli ost 6 000 eurot
- Keeni asulas bussipeatuse parkla ehitus 5 299 eurot
- Maa soetamine Tammepargi arenduseks 4 500 eurot

Lõpetamata tööde ja ettemaksete kirjel on peamiselt Sangaste lossi ringtalli küastuskeskuseks rekontsrueerimisega seotud projekteerimise kulud.

Aruandeaastal müüdi materiaalsel põhivara müügihinna 71 340 eurot. Müügist saadi kasumit 4 397 eurot.

Aruandeaastal kanti bilansist välja alla 5 000 eurose soetusmaksumusega vara jääkväärtuses 25 073 eurot.

B. Immateriaalne põhivara

	Tarkvara litsentsid
Soetusmaksumus 31.12.2015	3 156
Kogunenud kulum 31.12.2015	-631
Jääkväärtus 31.12.2015	2 314
Arvestatud kulum	-631
Alla 5000 eurose soetusmaksumusega vara bilansist väljakandmine seoses ÜE muudatusega	-1 683
Soetusmaksumus 31.12.2016	0
Kogunenud kulum 31.12.2016	0
Jääkväärtus 31.12.2016	0

C. Rahavoogude aruandes põhivara eest tasutud

Rahavoogude aruandes põhivara eest tasutud	Lisa	2016	2015
Soetused ja parendused	7	-78 840	-28 804
Soetused ja parendused (kinnisvarainv.)	6	0	-290 000
Tasumata põhivara eest aasta algul		-21 073	-110 694
Tasumata põhivara eest aasta lõpul		7 279	21 073
Käibemaks põhivara soetuselt	16	-4 005	-5 761
Kokku tasutud		-96 639	-414 186

D. Rahavoogude aruandes põhivara müügist laekunud summa

Rahavoogude aruandes müügi põhivara eest laekunud	Lisa	2016	2015
Põhivara müügihind	6,7	81 540	71 259
Laekumata põhivara eest aasta algul	3	2 345	22 287
Laekumata põhivara eest aasta lõpul	3	-6 877	-2 345
Kokku laekunud		77 008	91 201

E. Kasutusrendile antud materiaalne põhivara

31.12.2016 seisuga

Rentnik	Vara nimetus	Soetusmaksumus	Kulum	Jääkmaksumus	Renditasu kuus	Tähtaeg
SW Energia OÜ	soojatrassid	8 628	8 125	503	0,10	01.11.2036
OÜ Kivikandur	Siimu karjäär	2 792	0	2 792	Tasuline	10.03.2019
KOKKU		11 420	8 125	3 295		

Sangaste vald andis 01.11.2016.a. volikogu otsusega 18.10.2016 nr 52 Sangaste aleviku võrgupiirkonnas asuvad soojatrassid kasutusse SW Energia OÜ-le. Rentnik maksab vara kasutamise eest rendileandjale renti 1,20 eurot/aastas koos käibemaksuga.

Sangaste vald andis volikogu otsusega 05.11.2010 nr 21 Pringi külas asuva kinnistu Siimu karjääri kasutusse, maavaravaru kaevandamiseks OÜ-le Kivikandur. Kasutusvaldaja on kohustatud kaks korda aastas (1.jaanuariks ja 1.juuliks) informeerima omanikku järgnevaks poolaastaks planeeritud maavaravaru kaevandamismahtudest. Kasutusvaldaja kohustub tasuma omanikule kasutusvalduse tasu, mis arvutatakse valemil alusel (kinnisasja maavaravaru kaevandamiseks andmise aastane tasumäär, riigile kuuluva täiteliiva kaevandamisõiguse tasumäär, kaevandatud täiteliiva kogus, riigile kuuluva ehitusliiva kaevandamisõiguse tasumäär, kaevandatud ehitusliiva kogus, riigile kuuluva ehituskruusa kaevandamisõiguse tasumäär, kaevandatud ehituskruusa kogus). Juhul, kui vastavalt perioodil maavaravaru kaevandamist pole toimunud, ei ole Kasutusvaldajal tasu maksmise kohustist. 2016. aastal kaevandamisi ei toimunud.

Lisa 8. Muud võlad ja ettemaksed

Eurodes

	Lisa	31.12.2016	31.12.2015
Maksukohustised	3c	36 728	20 628
Saadud tegevuskulude toetuste ettemaksed	12	7 302	5 454
Muud kohustised		-26	854
Kohustised vähemusaktsionäride ees	5	34 300	0
Kokku		70 422	26 936

Lisa 9. Tingimuslikud varad ja kohustised

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Töövõtuleping	3 385	17 982
Tingimuslikud kohustised kokku	3 385	17 982
Toetuste saamise nõuded	2 000 559	0
Tingimuslikud varad kokku	2 000 559	0

Tingimuslikud varad

EAS tegi 24.08.2016 posiivse otsuse lisas 7 kirjeldatud Sangaste lossimopleksi koosseisus oleva ringhoone tallide renoveerimise projekti „Mõisaajastu leiutiste külastuskeskuse „Avasta ja imesta!“ rahastamiseks meetme „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ raames. Projekti kogumaksumus on 2 353 599 eurot, millest omafinantseering moodustab 353 040 eurot ning saadav toetus 2 000 559 eurot. 2017.a I pa-l toimub hoone projekteerimine koos sisekujunduse ja ekspositsiooni kavandamisega. 2017.a lõppu on planeeritud ehitustööde ja omaniku järelevalve hanked, 2018.a toimub ehitus ja ekspositsiooni koostamine. Objekti valmimine on planeeritud 2019 aasta I poolde.

Tingimuslikud kohustised

Keeni külas asuva Tööstuse tee ehituse töövõtuleping sõlmiti 30.09.2016 OÜ-ga TAVT summas 12 496 eurot, koos käibemaksuga 14 996 eurot. Kuna Tööstuse tee koosneb kolmest erinevast tööloigust on ehitusel kolm finantseerijat, kes tasuvad tehtud töö eest võrdselt summas 4 998 eurot. 2016.a. teostati töid käibemaksuga summas 1 613 eurot, seisuga 31.12.2016 oli tegemata töid 3 385 euro väärtuses.

Teede töövõtuleping sõlmiti 03.09.2015. OÜ TAVT Keeni jalgratta-ja jalgteel valgustuse rajamiseks summas 14 359 eurot koos käibemaksuga 17 231 eurot. 2015.a. teostati töid käibemaksuga summas 3 437 eurot, seisuga 31.12.2015. oli tegemata töid 13 794 euro väärtuses.

Sangaste lossipargi rekonstrueerimiseks sõlmiti 17.11.2015.hankeleping SKM Haljastuse OÜ-ga summas 4 188 euro väärtuses. Sangaste valla omafinantseering 10% ja SA Keskkonnainvesteeringute Keskus 90%. Seisuga 31.12.2015.a. oli tegemata töid 4 188 euro väärtuses.

Lisa 10. Laenukohustised

Eurodes

	Järelejäänud tähtaja järgi						Kokku
	Kuni 1 a	1 - 2 a	2 - 3 a	3 - 4 a	4 - 5 a	Üle 5 a	
Jääk seisuga 31.12.2015	234 138	117 120	118 596	105 787	14 235	11 240	601 116
Pangalaenud	234 138	117 120	118 596	105 787	14 235	11 240	601 116
Jääk seisuga 31.12.2016	116 891	118 543	105 515	14 228	8 295	3 141	366 613
Pangalaenud	116 891	118 543	105 515	14 228	8 295	3 141	366 613

Informatsioon laenu- ja kapitalirendilepingute kaupa

Sangaste vald
Konsolideeritud majandusaasta aruanne 2016

Laenu andja	Lõpp- tähtaeg	Lepinguline intressi- määr 6 kuu Euribor + %, sj	Alus- valuuta	Jääk 31.12.2016	Jääk 31.12.2015
AS Swedbank (Sangaste-Keeni kergliiklustee ehituseks)	1.10.2019	1,14%	EUR	87 962	118 249
AS SEB Pank (Sangaste Pansionaadi hoone rekonstrueerimine)	25.07.2020	2,268%	EUR	23 724	30 345
AS SEB Pank (omaosaluste * finantseerimine)	3.05.2019	1,941%	EUR	46 093	64 497
AS SEB Pank (omaosaluste ** finantseerimine)	31.12.2019	1,157%	EUR	87 345	114 948
AS SEB Pank (laenulepingu refinantseerimine)	12.01.2020	0,65%	EUR	64 999	85 791
AS SEB Pank (osalus Keeni prügila sulgemise projekt, asula keskkütte projekt)	15.01.2020	0,70%	EUR	12 781	16 865
AS SEB Pank ***	10.04.2022	0,65%	EUR	43 709	51 728
AS SEB (MTÜ Sangaste Asundused)	26.05.2017	2,941%	EUR	0	33 742
AS SEB(MTÜ Sangaste Asundused)	21.01.2019	2,347%	EUR	0	52 051
SA Sangaste Loss (sildfinantseerimine)	01.02.2015	0%	EUR	0	23 000
Arvelduslaen (MTÜ Sangaste Asundused)	20.01.2016	1,800%	EUR	0	9 900
Kokku				366 613	601 116

* Sangaste-Keeni kergliiklustee, Sangaste aleviku tänavavalgustus, Keeni ja Sangaste asulate veepuhastusseadmed ja Keeni katlamaja omaosalus

** projektid "Sangaste-Keeni kergliiklustee", "Keeni elamute biokütusel töötav konteinerkatlamaja" ja "Keeni ÜVK rekonstrueerimine"

*** Keeni PK staadioni ehitus, Sangaste Pansionaadi pesuruum, Keeni PK tuletõrje signalisatsioon", "Sangaste aleviku soojaveetorustiku renoveerimine, veemajanduse haldusfirma Ühismajandamise OÜ loomine.

Intressikulud

	2016	2015
Intressikulud laenudelt	5654	10 908
Intressikulud muudelt kohustistelt	0	447
Intressikulud kokku	5 654	11 355

Tagatised ja panditud varad

Saadud laenude tagatiseks on valla eelarvelised vahendid.

Lisa 11. Tulud kaupade ja teenuste müügist

Eurodes

	Lisa	2016	2015
Tulu haridusalasest tegevusest		48 063	44 597
Muu toodete ja teenuste müük		22 938	4 107
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	6 ja 7	5 625	3 614
Riigilõivud	3b	1 955	4 914
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest		865	1 176
Tulu sotsiaalbaialasest tegevusest		597	257 111
Tulud transpordi ja sidealasest tegevusest		396	286
Üür ja rent		226	2 037
Õiguste müük		75	18 075
Tulud üldvalitsemisest		20	195
Tulud kaupade ja teenuste müügist kokku		80 760	336 112

Lisa 12. Saadud toetused

Eurodes

	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetamiseks	Muud toetused	Toetuste nõuded 31.12.2016 (lisa 4)	Saadud ettemaksed 31.12.2016 (lisa 8)
	2016	2016	2016		
Riigieelarvest tasandusfondi *	0	0	579 949	0	0
SA Innove –uusimmigrantide eesti keele õpe	1 000	0	0	0	0
Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts- laulu-ja tantsupidu	300	0	0	0	
Muud sh.eraisiku toetus	0	0	0	0	229
MTÜ Lastekaitse Liit-Jõulutunnel	130	0	0	0	0
HTM - EBS gümnaasiumi kohatasude tagasimaks	783	0	0	0	0
HTM - Keeni PK mänguväljak	144	8 856	0	0	0
Rahandusministeerium - õppelaen	1 689	0	0	0	0
KIK - Soojamajanduse arengukava	4 410	0	0	0	0
KIK - Sangaste lossipargi hooldustööd	3 769	0	0	0	0
SA Kredex - Lammutustoetus Valga mnt 9	7 896	0	0	0	0
PRIA - projekt "Piimanina"	680	0	0	0	0
SA Archimedes - Erasmus-projekt	0	0	0	0	7 050
Balvu Novada Pasvaldiba-ESTLATRUS	74 189	0	0	0	0
Maavalitsus - kooli ujumine	166	0	0	0	0
Viljandi Maavalitsus - hajaasustuse veeprogramm	8 281	0	0	0	22
Viljandi Maavalitsus - toetus lapsehoiu teenuseks	3 216	0	0	0	0
Rahalised toetused kokku	106 653	8 856	579 949	0	7 301
Valga LV - raamatud	0	0	2 373	0	0
Mitterahalised toetused kokku	0	0	2 373	0	0
Saadud toetused kokku	106 653	8 856	582 322	0	7 301

Sangaste vald
Konsolideeritud majandusaasta aruanne 2016

	Tegevus- kuludeks 2015	Põhivara soetamiseks 2015	Muud toetused 2015	Toetuste nõuded 31.12.2015 (lisa 4)	Saadud ettemaksed 31.12.2015 (lisa 8)
Riigieelarvest tasandusfondi *	0	0	549 723	0	0
SA Innove – uusimmigrantide eesti keele õpe	800	0	0	0	0
Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts- laulu-ja tantsupidu	320	0	0	0	0
Muud, sh eraisikute toetus	435	0	0	0	229
HTM- Keeni PK võimla katuse remont	14 929	0	0	0	71
Rahandusministeerium - õppelaen	1 689	0	0	0	0
HTM -projekt HEV	32 000	0	0	0	0
Kultuuriministeerium - lapsed teatrisse	576	0	0	0	0
Kultuuriministeerium - Sangaste kalmistu avarii konserveerimistööd	700	0	0	0	0
PRIA - projekt "Piimanina"	788	0	0	74	0
MTÜ Lastekaitse Liit-jõulutunnel	178	0	0	0	154
Lõuna-Eesti Hooldekeskus OÜ-väljaarendamisele	28 000	0	0	0	0
Maavalitsus - kooli ujumine	179	0	0	0	0
Viljandi Maavalitsus- hajaasustuse veeprogramm	0	0	0	0	5 000
Viljandi Maavalitsus- toetus lapsehoiu teenuseks	1 767	0	0	0	0
Rahalised toetused kokku	82 361	0	549 723	74	5 454
Valga LV - raamatud	0	0	2 290	0	0
Mitterahalised toetused kokku	0	0	2 290	0	0
Saadud toetused kokku	82 361	0	552 013	74	5 454

*	2016	2015
Hariduskulude katmiseks	282 472	275 169
Toimetulekutoetusteks	40 957	12 370
Teede rahad	55 370	51 558
Vajaduspõhine peretoetus	5 148	11 777
Sotsiaaltoetusteks ja -teenusteks	3 134	3 153
Üldisteks kuludeks	192 868	195 696
Riigieelarvest tasandusfondi kokku	579 949	549 723

Lisa 13. Muud tegevustulud

Erodes

	Lisa	2016	2015
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	7	4 397	32 695
Kasum/kahjum kinnisvarainvesteeringute müügist	6	5 771	
Vee erikasutustasu	3b	2 175	2 094
Muud tulud		0	200
Viivisintressitulud		0	11 874
Saastetasu	3b	19	0
Muud tegevustulud kokku		12 362	46 863

Lisa 14. Antud toetused

Eurodes

	Lisa	2016	2015
Sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele		90 840	63 071
Toimetulekutoetused		42 783	17 139
Peretoetused (sünnitoetused, lapse koolitoetused jmt)		17 912	16 223
Erijuhtudel riigi poolt makstav sotsiaalmaks		9 266	9 606
Õppetootused		8 995	7 809
Toetused puudega inimestele ja nende hooldajatele		8 621	10 437
Muud sotsiaalabitoetused		2 513	1 857
Muud autasud		750	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		18 010	506
Hajaasustuse toetus (eraisikud)		17 421	0
<i>sh seotud isikud</i>	17	2 279	0
MTÜ Valgamaa Omavalitsuste Liit - Valgamaa piirkondliku tugiprogrammi omaosalus		459	459
Otepää VV		86	47
MTÜ Iiah		44	0
Muu mittesihotstarbeline finantseerimine		71 488	11 377
SA Sangaste Loss	17	51 000	0
MTÜ Valgamaa Omavalitsuste Liit		10 740	10 740
MTÜ Sangaste Rukkiküla	17	5 000	0
Õuetuba OÜ		1 000	0
Jalgpalliklubi FC Otepää		800	0
MTÜ Sangaste Valla Avatud Noortekeskus		679	0
MTÜ Sangaste Spordiklubi	17	614	0
Seltsitegevuse toetus(eraisik)		545	131
<i>sh seotud isikud</i>	17	300	0
MTÜ Valgamaa Partnerluskogu		445	454
MTÜ Partnerlus		310	0
MTÜ Sangaste Seltsilised		175	0
EELK Sangaste Püha Andrease Kogudus	17	90	0
Valgamaa-Jämtlandi lääni Majandusühistu		50	50
B.G.Forseliuse Selts		40	0
MTÜ Keeni Maaparandusühistu		0	2
Antud toetused kokku		180 338	74 954

Lisa 15. Tööjõukulud

Eurodes

Tegevusvaldkond	Töötajate arv 2016	Töötasukulud 2016	Töötajate arv 2015	Töötasukulud 2015
Haridus	34,07	361 423	33,53	329 390
Sotsiaal	0	0	14,6	93 198
Vallavalitsus	7,65	103 579	8,4	85 412
Vaba aeg ja kultuur	3,14	20 543	5,25	23 896
Elamu- ja kommunaalmajandus	1	5 160	1	4 680
Turism	1	11 936	0	0
Heakord	0,70	4 200	0,70	2 549
Volikogu	0,15	1 668	0,15	1 668
Ajutised ja koosseisuvälised	0	16 459	0	4 735
Töötajate arv ja töötasukulud kokku	47,71	524 968	63,63	545 528
		2016	2015	
Töötasukulud		524 968	545 528	
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaksed		177 600	183 609	
Erisoodustused maksudega (õppelaenude kustutamine)		1 689	1689	
Tööjõukulud kokku		704 257	730 826	

Lisa 16. Muud tegevuskulud

Eurodes

	Lisa	2016	2015
Rajatiste majandamiskulud		118 737	42 047
Õppevahendite ja koolituse kulud		75 314	72 117
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud		64 945	152 619
Käibemaks, mh RE õppevahendite kuludelt		55 489	69 320
Sõidukite majandamiskulud		36 250	39 216
Toiduained ja toitlustusteenused		30 926	49 796
Sotsiaalteenused		27 247	9 593
Administreerimiskulud		26 150	38 128
Inventari majandamiskulud		15 929	8 412
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud		10 816	9 773
Kultuuri- ja vaba aja sisustamine		10 211	12 755
Kinnisvarainvesteeringute haldamiskulud	6	9 572	8 588
Lähetuskulu		4 527	1 067
Käibemaks põhivara soetuselt	7	4 005	5 761
Teavikute ja kunstiesemete kulud		3 234	2 496
Koolituskulud, sh koolituslähetus		3 113	8 133
Koolituskulu RE toetusest		2104	2113
Meditsiini- ja hügieenitarbed		1 375	24 975
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded		1306	13 867
Muud kulud		1149	2225
Muud tegevuskulud kokku		502 399	573 001

Kasutusrendi kulud

	2016	2015
Sõidukid	10 580	9 590
Rendikulu kasutusrendilepingutelt	10 580	9 590

Järgnevate perioodide, so 2018-2021 rendikulu sõidukite kasutusrendist moodustab 31.12.2016 seisuga kokku 35 850 eurot, lisandub käibemaksu kulu.

Lisa 17. Tehingud seotud osapooltega

Eurodes

A. Turuhinnast erinevad tehingud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja nende lähedaste pereliikmetega seotud sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingutega

Seotud isik	Tehingu sisu	Lisa	Tehingu väärtus	Nõue 31.12.2016	Võlg 31.12.2016
Sangaste Loss SA	Tagastatud saadud laenu	10	23 000	0	0
Sangaste Loss SA	Antud tegevustoetust	14	51 000	0	0
Sangaste Loss SA	Ostetud põhivara		38 169	0	0
Sangaste Loss SA	Saadud osakapitali sissemakse	5	10 500	0	0
Sangaste Loss SA	Ürituste korraldusteenuste ost jmt	-	5 468	0	0
MTÜ Sangaste Rukkiküla	Antud tegevustoetust	14	5 000	0	0
MTÜ Sangaste Spordiklubi	Antud tegevustoetust	14	614	0	0
Korbun Lea	Antud tegevustoetust - tantsupäev "Rõõmurullid"	14	300	0	0
EELK Sangaste Püha Andrease Kogudus	Antud tegevustoetust	14	90	0	0
Muttik Gabriel	Antud tegevustoetust - hajaasustuse veeprogramm	14	2 279	0	0
Kalbri Kristjan	Bilansivälise vara müük	-	1 000	500	0
OÜ Kodox	puhke- ja haljasalade kontseptsiooni ost	-	2 500	0	0
MTÜ Kiisatamme Kultuuritalu	ürituse korraldusteenuse ost	-	1 218	0	0
MTÜ Sangaste Asundused	Põhivara müük	-	58 000	0	0
OÜ Sanva (kuulub 100% SA-le Ühismajandamise OÜ-le)	Põhivara müük		1 000	0	0
OÜ Sanva (kuulub 100% SA-le Ühismajandamise OÜ-le)	Põhivara ost		7 200	0	0
Rein Areng (OÜ Sanva juhatuse liige)	Põhivara müük		2 000	0	0

B.Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja soodustused

	Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna keskmine arv (taandatud täistööajale)		Tasude kogusumma	
	2016	2015	2016	2015
Volikogu liikmed	11	11	2 436	2 436
Vallavalituses liikmed	3	3	57 462	46 510
Asutuste juhid	2	4	27 644	34 789
Juhatuste liikmed	1	4	0	6 750
Kokku	17	22	87 542	90 484

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustuseta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised (iskliku auto kasutamise tasud).

Muud soodustused

Vallavanem ja abivallavanem kasutavad vallavalitsuse poolt kasutusrendile võetud sõiduautosid. Kuluarvestust sõiduautodele peetakse GPS elektronilise sõidupäeviku abil, ning on kehtestatud Sangaste vallavalitsuse korraldusel nr 62 09.05.2014 kütuse kulunorm abivallavanem 1 800 eurot kuuekuulise arvestusperioodiga
Sangaste vallavolikogu otsus nr 2 21.07.2014 kütuse kulunorm vallavanem 3000 eurot kuuekuulise arvestusperioodiga.

Lisa 18. Bilansipäevajärgsed sündmused

Vastavalt 02.02.2017 vallavolikogu otsusele võttis Sangaste Vallavalitsus AS-lt SEB Pank 32 000 euro suuruse laenulemiidiga arveldusalenu.

Sangaste Vallavalitsus sõlmis 03.05.2017 AS-ga SEB pank laenulepingu summas 500 000 eurot. Laenu väljamaksmise periood on 24.4.-29.12.2017. Laenu võetakse investeringute finantseerimiseks. Laenu intressimäärkas on 6 kuu EURIBOR+intressimarginaal 0,74% aastas ning laenu tagastamise tähtpäev on 15.12.2022. Laenulepingu eritingimuste kohaselt on võimalik laenu tagastada ilma ennetähtaegse tagastamise tasu maksmata, kui pank teavitatakse sellisest kavatsusest vähemalt 90 kalendripäeva ette. Lepingu eritingimuste kohaselt ei kohaldata lepingu rikkumisel leppetrahvi sätteid. Laenu tagatakse vallaeelarves olevate vahenditega.

Perioodil 01.01.2017 kuni käesoleva aruande allkirjastamiseni on sõlmitud järgmised olulisemad hankelepingud:

- Keeni Põhikooli elektrisüsteemi renoveerimine I etapp summas 35 537 eurot;
- Keeni Põhikooli ATS süsteemi renoveerimine summas 22 698 eurot;
- Keeni Põhikooli küttesüsteemi renoveerimine summas 34 884 eurot;
- Rattar OÜ 23 848 eurot Keeni Põhikooli elektrikilbid
- Melotrix Grupp 11 760 eurot Keeni Põhikooli õppekorpusrekonstrueerimise põhiprojekti koostamine
- ARC Projekt OÜ Sangaste Mõis tall-tõllakuuri külustuskeskuse rekonstrueerimise projektitööde tellimine 114 480 eurot

Sangaste Vallavalitsus ostis aprillis 2017 Ühismajandamise OÜ-lt Keeni külas Keeni tee 1 elamus kaheksa korterit väärtusega kokku 60 000 eurot eesmärgiga kujundada Keeni tee 1 tervikuna munitsipaalmaajaks ning teenida üüritulu.

Volikogu 10.3.17 otsustas omanada MTÜ-lt Sangaste Asundused kinnistu Keeni 6 (renoveeritud Noortekeskus) hinnaga 30 000 eurot.

Lisa 19. Vallavalitsuse konsolideerimata aruanded

Eurodes

Konsolideerimata bilanss	31.12.2016	31.12.2015
Varad	2 869 269	3 007 886
Käibevara	185 452	120 949
Raha	52 669	34 988
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	81 468	71 331
Muud nõuded ja ettemaksed	51 315	14 630
Põhivara	2 683 817	2 886 938
Osalus tütar- ja sidusettevõtjates	714 000	714 000
Muud nõuded ja ettemaksed	170	938
Kinnisvarainvesteeringud	39382	56 905
Materiaalne põhivara	1 930 265	2 112 780
Immateriaalne põhivara	0	2 314
Kohustised ja netovara	2 869 269	3 007 886
Kohustised	477 360	604 235
Lühiajalised kohustised	227 638	237 258
Võlad tarnijatele	56 605	67 301
Võlad töövõtjatele	10 140	5 580
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	44 002	25 932
Laenukohustised	116 891	138 445
Pikaajalised kohustised	249 722	366 977
Laenukohustised	249 722	366 977
Netovara	2 391 909	2 403 651
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	2 405 771	2 563 907
Aruandeaasta tulem	-13 862	-160 256

Konsolideerimata tulemiaruanne	2016	2015
Tegevustulud	1 531 586	1 432 802
Maksutulud	740 633	685 227
Tulud kaupade ja teenuste müügist	80 760	78 500
Saadud toetused	697 831	634 374
Muud tegevustulud	12 362	34 701
Tegevuskulud	-1 539 797	-1 584 871
Antud toetused	-180 339	-82 954
Tööjõukulud	-704 257	-610 449
Muud tegevuskulud	-497 827	-442 183
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-157 374	-449 285
Tegevustulem	-8 211	-152 069
Finantstulud ja -kulud	-5 651	-8 187
Intressikulu	-5 654	-8 190
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	3	3
Aruandeaasta tulem	-13 862	-160 256

Konsolideerimata rahavoogude

aruanne	2016	2015
Rahavood põhitegevusest		
Tegevustulem	-8 211	-152 069
<u>Korrigeerimised:</u>		
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	157 374	449 285
Põhivara soetuse käibemaksukulu	4 005	5 761
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	-10 168	-32 406
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks (tulu)	-8 856	0
Muu korrigeerimine	0	0
Korrigeeritud tegevustulem	134 145	270 571
Põhitegevusega seotud käibevara netomuutus	-5 823	-6 487
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus	25 728	-35 570
Kokku rahavood põhitegevusest	154 048	228 514
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud põhivara eest	-42 072	-92 230
Laekunud põhivara müügist	77 008	68 957
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	8 856	0
Ostetud osalus	-35 700	0
Laekunud intresse ja muid finantstulusid	3	3
Kokku rahavood investeerimistegevusest	8 095	-23 271
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud saadud laene	0	0
Tagasi makstud saadud laene	-138 809	-171 006
Tasutud kapitalirendi põhiosa makseid	0	0
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	-5 654	-8 190
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-144 463	-179 196
Rahavood kokku	17 681	26 047
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	34 988	8 943
Raha ja selle ekvivalentide muutus	17 681	26 045
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	52 669	34 988

Konsolideerimata netovara muutuste aruanne	Akumuleeritud tulem	Netovara kokku
Saldo 31.12.2014	2 561 723	2 561 723
Aruandeaasta tulem	-160 256	-160 256
Põhivara ümberhindlus	2 185	2 185
Saldo 31.12.2015	2 403 652	2 403 652
Aruandeaasta tulem	-13 862	-13 862
Põhivara ümberhindlus	2 120	2 120
Saldo 31.12.2016	2 391 909	2 391 909

Lisa 20. Selgitused eelarve täitmise aruandele

2016. aasta Sangaste vallaelarve esialgseks põhitegevuse tulude mahuks kujunes 1 370 670 eurot ning põhitegevuse kulude mahuks 1 301 642 eurot, mis võeti vastu 11.02.2016. a määrusega nr 1. Valla lisaelarve võeti vastu kahel korral 13.09.16.a määrusega nr 6 ja 15.12.2016. a määrusega nr 9, kus suurendatakse põhitegevuse tulusid i 128 050 euro võrra ning suurendati ka põhitegevuse kulusid 67 075 eurto võrra.

2016. aastal laekus põhitegevuse tulude eelarvesse 1 499 253 eurot ning kulutati põhitegevuse kuludeks 1 344 840 eurot.

TULUDE EELARVE

- üksikisiku tulumaks - laekus 681 746 eurot. 2016. aasta eelarve koostamisel kavandati üksikisiku tulumaksu laekumiseks 622 580 eurot, lisa eelarvega suurendatakse 56 825 euro võrra. Aasta lõpuks laekus tulumaksu 2 341 eurot rohkem, kui aasta jooksul planeeritud.
- maamaks - laekus 48 763 eurot. Maamaksu tulu kavandati 2016. aasta eelarve koostamisel 52 000 eurot. Aasta lõpuks laekus maamaksu 3 235 eurot vähem planeeritust.
- Saadud toetused tegevuskuludeks riigi poolt 561 423 eurot, sh.tasandusfond 192 817 eurot, lisa eelarvega suurendatakse sotsiaaltoetusi 16 371 euro võrra. Aasta lõpuks suurenes sotsiaal toetusfond summas 2 155 euro võrra .
- Muud tegevustulud (vee kasutusmaks ja saastetasud) – laekus 2 179 eurot. Kavandatud oli 2016.aasta eelarve koostamisel 2 500 eurot. Lisa eelarvega vähendati 250 euro võrra
- Kaupade ja teenuste müük (haridustulud,sotsiaaltulud ning üüri- ja renditulud) – laekus 77 996 eurot. Eelarve koostamisel plaaniti tulusid kaupade ja teenuste müügist 56 512 eurot eurot, lisaelarvega suurendati summat 23 412 euro võrra.
- Saadavad toetused tegevuskuludeks – laekus 108 574 eurot. Esialgsesse eelarvesse oli planeeritud 75 655 eurot, lisaelarvega suurendati summat 31 692 eurot.

KULUDE EELARVE

- Põhitegevuse kulud – esialgsesse eelarvesse planeeriti kulusid kokku summas 1 301 642 eurot, lisaelarvega suurendati summat 67 075 euro võrra. Tegelikke kulusid tehti 1 344 839 euro eest.
- Antavad toetused tegevuskuludeks – esialgsesse eelarvesse planeeriti 130 978 eurot, lisaelarvega suurendati summat 38 108 euro võrra. Toetusteks kulutati 174 731 eurot, seega 5 645 eurot rohkem.
- Muud tegevuskulud – esialgsesse eelarvesse planeeriti kulusid 1 170 664 eurot, lisa eelarvega suurendati majandamis- ja muid kulusid 28 967 euro võrra. Tegelikke kulusid tehti 1 170 109 euro eest. Vähenesid majandus- ja muud kulud.
- Finantseerimistegevus – plaaniti esialgsesse eelarvesse kohustiste tasumist 104 236 eurot, lisa eelarvega suurendati kohustiste tasumise summat 34 575 euro võrra. Finantseerimistegevuse rahasid kulutati tegelikult summas 138 809 eurot.

MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Sangaste Vallavalitsus.

Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ning Sangaste Vallavalitsuse otsus aruande heakskiitmise kohta.

Sangaste vallavanem

Kaido Tamberg